

POROČILO O DELU

Slovenskega inštituta za revizijo

za LETO 2019

UVODNE BESEDE

Po določbah drugega odstavka 10. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS, 65/08, 63/13 in 84/18; odslej ZRev-2) obravnava letno poročilo Slovenskega inštituta za revizijo (odslej Inštitut) Državni zbor Republike Slovenije. Po 10. členu Statuta Slovenskega inštituta za revizijo (Uradni list RS, 68/19; odslej Statut Inštituta) Svet Inštituta sprejme letno poročilo, ki ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije. Poročilo o delu sta pred obravnavo na Svetu Inštituta obravnavala Revizijski svet Inštituta (odslej Revizijski svet) in Strokovni svet Inštituta (odslej Strokovni svet).

Inštitut je letos petindvajsetič izdelal letno poročilo, tokrat za leto 2019; na ta način poroča o izpolnjevanju z zakonom in statutom Inštituta predpisanih nalog. Na podlagi letnega poročila naj bi se javnost v najširšem pomenu besede seznanila z delom Inštituta, ga posredno ocenila ter se na ta način seznanila tudi s težavami, ki so jih pri svojem delu zaznali strokovnjaki, združeni v Inštitutu.

Poročilo o delu je sestavljeno iz podatkov in informacij o dejavnosti posameznih sekcij Inštituta. Podatke in informacije smo, razen v problemskih delih, predstavili brez komentarjev in razlag, saj želimo, da si mnenje o delovanju Inštituta ustvari vsakdo sam. V problemskem delu poročila pa so po mnenju Inštituta predstavljena nekatera najpomembnejša vprašanja in področja, na katera želi Inštitut posebej opozoriti bralce poročila in javnost. Namen poročila torej ni le poročati o opravljenem delu, ampak tudi predstaviti nekatere probleme, s katerimi se je Inštitut ukvarjal pri svojem delu, ter opozoriti strokovno in drugo javnost na težave in vprašanja, s katerimi se bo Inštitut morebiti srečeval v bližnji prihodnosti.

Poročilo o delu je sestavljeno na enak način kot za pretekla leta, tako da so podatki in informacije primerljivi.

1. PRAVNI STATUS INŠTITUTA

Na podlagi 11. člena Zakona o revidiranju (Uradni list RS, 32/93 in 65/93) je Inštitut ustanovila Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije. Ustanovljen je bil 29. julija 1993 kot zavod in vpisan v sodni register pod številko registrskega vložka 1/24444/00 Ljubljana s sklepom srg 7748/93 dne 9. septembra 1993. Statut Inštituta, ki ga je na podlagi ZRev-2 sprejel Svet Inštituta, je objavljen v Uradnem listu RS, 14/09. Tudi po ZRev-2 Inštitut ohranja status pravne osebe zasebnega prava.

2. PROGRAM DELA

Program dela za leto 2019 je po prejšnji obravnavi Strokovnega sveta in Revizijskega sveta sprejel Svet Inštituta. Z njim so bile začrtane temeljne naloge Inštituta v letu 2019. Poleg tistih, ki jih je moral opraviti po zakonu, Statutu Inštituta in programu dela, pa je opravil še nekatere druge, ki niso bile predvidene. Vsak dan opravlja tudi stalne naloge, povezane s svojim delovanjem.

3. SESTAVA POROČILA O DELU

Poročilo o delu je vsebinsko sestavljeno iz dveh delov, in sicer iz dela, ki obravnava področje revidiranja, za kar je bil po Statutu Inštituta odgovoren Revizijski svet, in iz dela, ki obravnava področja računovodenja, poslovnih financ, notranjega revidiranja, revidiranja informacijskih sistemov, davčnega svetovanja in ocenjevanja vrednosti, za kar je odgovoren Strokovni svet.

4. REVIDIRANJE

Po ZRev-2 (pred zadnjimi spremembami) in Statutu Inštituta je bil Revizijski svet organ Inštituta, ki je skrbel za strokovnost revizorjev in kakovost opravljanja revizijskih storitev ter ugled revizijske stroke v javnosti. Revizijski svet je imel po ZRev-2 sedem članov, in sicer je bil direktor član po funkciji, štiri člani so morali imeti dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in so jih imenovali pooblašчени revizorji, dva člana, predstavnika zainteresirane javnosti, pa sta morala imeti ustrezna strokovna znanja in izkušnje s področja računovodstva in financ. Po ZRev-2 Inštitut na področju revidiranja nima več zakonskih pooblastil. V letu 2019 je bilo zato tudi delovanje Revizijskega sveta okrnjeno. Kljub temu pa se je Revizijski svet v stari sestavi še ukvarjal z vprašanji revizijske stroke in tudi sprejel šest strokovnih razlag v zvezi z revidiranjem. Strokovne razlage so bile objavljene v reviji SIR*IUS v rubriki Iz prakse za prakso.

Inštitut je še vedno stanovska organizacija revizorjev, ki se bodo lahko vanjo prostovoljno vpisali v letu 2020, ko bodo na podlagi določb novega Statuta inštituta dokončane vse tehnične priprave za vpis. Na 21. konferenci revizorjev pa bo v skladu s Statutom izvoljen tudi nov revizijski svet, ki bo opravljal naloge, določene v 19. členu novega Statuta.

4.1. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja

Slovenski inštitut za revizijo na podlagi sprememb ZRev-2 ni več pristojen za izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. Kandidati, vpisani v izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja pred spremembo ZRev-2, morajo izobraževanje zaključiti najkasneje do 31. decembra 2022, zato je Inštitut tudi v letu 2019 organiziral 2 redna izpitna roka, in sicer spomladanskega maja ali junija in jesenskega septembra ali oktobra.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati zaključno delo o celoviti reviziji večje in sestavljene gospodarske družbe. V letu 2019 je zaključno delo uspešno zagovarjala 1 kandidatka.

Slovenski inštitut za revizijo je bil konec leta 2019 izbran na razpisu za izvedbo izobraževanja za pridobitev potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja in izvajanje preizkusov strokovnih znanj za zakonite revizorje in revizorje tretjih držav.

Izobraževanje je bilo razpisano decembra 2019, začelo pa se je januarja 2020. Vanj se je vpisalo 15 kandidatov.

4.2. Izdajanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja

Do uveljavitve sprememb ZRev-2 so bili pogoji za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja: zaključen študijski program druge stopnje po zakonu, ki ureja visoko šolstvo, oziroma najmanj tej stopnji enakovredna izobrazba, najmanj pet let delovnih izkušenj, od tega najmanj tri leta delovnih izkušenj pri opravljanju revidiranja v zadnjih šestih letih pred oddajo vloge za izdajo dovoljenja (dve leti delovnih izkušenj lahko kandidat pridobi samo pri izvajanju posameznih postopkov revidiranja v času sklenjenega delovnega razmerja z revizijsko družbo), uspešno opravljen preizkus znanja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, dejstvo, da osebi v preteklosti ni bilo odvzeto dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, dejstvo, da oseba ni bila pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo oziroma je bila kazen že izbrisana, in dejstvo, da je imela oseba visoko raven znanja slovenskega jezika. Osebi, ki je izpolnjevala ustrezne pogoje in je zaprosila za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja, je Inštitut izdal dovoljenje. V letu 2019 je Inštitut na tej podlagi izdal dovoljenje 1 pooblaščenemu revizorju.

ZRev-2 je pred spremembo določal, da velja dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja dve leti od izdaje. Veljavnost dovoljenja se je podaljšalo vsakič za dve leti, če je imetnik dovoljenja opravil dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga je določil Inštitut. V letu 2019 je Inštitut, pred uveljavitvijo ZRev-2, dovoljenje podaljšal 21 pooblaščenim revizorjem.

4.3. Dopolnilno izobraževanje revizorjev in pooblaščenih revizorjev

S področja revidiranja računovodskih izkazov smo v letu 2019 izvedli posvet o posebnostih pri sestavljanju in revidiranju letnega poročila za leto 2018.

4.4. 20. letna konferenca revizorjev

Inštitut je 12. in 13. septembra 2019 organiziral 20. letno konferenco revizorjev. Njeno delo je spremljalo 157 udeležencev. Na konferenci so bile obravnavane teme: Agencija za javni nadzor nad revidiranjem kot regulator in nadzornik, predstavitev sprememb ZRev-2, sprejetih podzakonskih predpisov in obveznosti revizorjev v zvezi s tem, umetna inteligenca v obvladovanju tveganj – naslednja velika stvar?, varovanje podatkov in komunikacij (kibernetska varnost), ITGC v manjših revizijskih družbah – rezultati raziskave, leto po uveljavitvi GDPR in ZVOP2 – varovanje osebnih podatkov, poročanje o čezmejnih transakcijah strank, ocenjevanje vrednosti zagonskih podjetij, ugotovitve iz nadzorov Agencije, primerjava s tujimi regulatorji in možnosti za izboljšave, Učinki Uredbe 537/2014 na ključne deležnike.

Na konferenci so bila podeljena tudi potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

4.5. Prevod Mednarodnih standardov revidiranja

Agencija za javni nadzor nad revidiranjem in Inštitut sta se v letu 2019 dogovorila, da skupaj prevedeta spremembe Mednarodnega standarda revidiranja MSR 540 – Revidiranje računovodskih ocen in z njimi povezanih razkritij.

Večina opravil v zvezi s prevodom MSR 540 je bila izvedenih v 2019; prevod standarda pa bo javno objavljen v 2020.

5. STROKOVNA PODROČJA, POVEZANA Z REVIDIRANJEM

5.1. Sekcija preizkušenih računovodij in računovodij

5.1.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni računovodja

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni računovodja traja 161 ur in je razdeljeno na:

- gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij 16 ur
- poslovne finance in finančno analiziranje 18 ur
- poklicno etiko in poslovno komuniciranje 5 ur
- računovodenje in Slovenske računovodske standarde 20 ur
- računovodenje za odločanje 22 ur
- sestavitev letnega poročila, konsolidiranje in revidiranje 14 ur
- upravljanje tveganj in notranje kontroliranje 10 ur
- mednarodne računovodske standarde 20 ur
- davčno pravo in obdavčitev pravnih oseb 20 ur
- posebnosti računovodenja v drugih organizacijah 16 ur

Jeseni 2018 je bilo razpisano izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni računovodja za leto 2019. Ker se v izobraževanje ni vpisalo dovolj kandidatov, v letu 2019 ni bilo izvedeno. Organizirana pa sta bila 2 redna izpitna roka, in sicer spomladanski maja ali junija ter jesenski oktobra ali novembra.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni računovodja mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2019 sta zaključno delo uspešno zagovarjala 2 kandidata.

5.1.2. Register preizkušenih računovodij

V letu 2019 je strokovni naziv pridobil en preizkušeni računovodja. Na dan 31. decembra 2019 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 274 preizkušenih računovodij.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih računovodij uvrsti osebo, kateri je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni računovodja. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike računovodje in delovala v skladu s pravili stroke, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na dan 31. decembra 2019 je bilo na seznamu vpisanih 29 aktivnih preizkušenih računovodij.

5.1.3. Register računovodij

Na dan 31. decembra 2019 je bilo v register računovodij vpisanih 79 računovodij. Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na seznam aktivnih računovodij se na seznam aktivnih računovodij vpiše oseba, kateri je Inštitut izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva računovodja. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne

etike računovodje in delovala v skladu s pravili stroke, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam aktivnih računovodij. Na dan 31. decembra 2019 so bili na tem seznamu vpisani 4 računovodje.

5.1.4. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih računovodij in računovodij

Preizkušeni računovodje in računovodje morajo za podaljšanje objave na seznamu aktivnih preizkušenih računovodij v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2019 smo na področju računovodstva izvedli:

- seminar Računovodska analiza – (preveč) priročno orodje?,
- Posvet o posebnostih pri sestavljanju letnega poročila za leto 2018,
- seminar Praktikum – Odražanje računovodskih prevar v računovodskih razvidih in računovodskih izkazih,
- posvet Področje najemov v MSRP-jih in SRS-jih,
- seminar Pogledi na davčne utaje in prevare.

5.1.5. 22. letna konferenca računovodij

Inštitut je 22. in 23. maja 2019 organiziral 22. letno konferenco računovodij. Teme konference so bile: aktualne novosti na področju računovodenja, računovodenje zalog storitev in z njimi povezane notranje kontrole, problematika poročanja v zvezi s črpanjem razpisnih sredstev, obdavčenje nepremičnin z vidika DDV-ja in DPN-ja, izzivi računovodske stroke, varnost na področju IT-ja (kibernetska tveganja v povezavi s socialnim inženiringom), novi pristopi v komunikaciji, olajšave za raziskave in razvoj – obračunavanje davka po odbitku, računovodenje in davčna obravnava nezaključenih sodnih in upravnih postopkov, priznavanje dejanskih stroškov in olajšav pri odmeri dohodnine, pregled obveznih in priporočljivih aktov na delovnopravnem področju, vodenje osebnih podatkov v kadrovskih evidencah v skladu z GDPR-jem.

Podeljeni so bili tudi certifikati novim preizkušenim računovodjem. Na konferenci je bilo 110 udeležencev.

5.1.6. Strokovna srečanja Sekcije preizkušenih računovodij in računovodij

Odbor Sekcije preizkušenih računovodij in računovodij je v letu 2019 organiziral strokovno srečanje Načelo nastanka poslovnega dogodka za proračune; DA ali NE ter skupaj s Sekcijo preizkušenih davčnikov Nekatere dileme pri "quick fixih" in kaj prinaša dokončni sistem DDV-ja za delo računovodij in davčnikov.

5.1.7. Novi Slovenski računovodski standardi

V letu 2019 ni bilo nobenih novosti na področju Slovenskih računovodskih standardov.

5.1.8. Problemska področja računovodstva

Poudarek dela aktivnih preizkušenih računovodij in računovodij Slovenskega inštituta za revizijo mora biti na zagotavljanju kakovostnih računovodskih informacij predvsem notranjim, pa tudi

zunanjim uporabnikom. Zaposleni v računovodskih poklicih smo postavljeni pred dejstvo, da je področje dela večine računovodij bistveno širše od zgolj knjigovodenja, pa tudi še ostalih sestavin računovodenja, tj. računovodskega predračunavanja, računovodskega analiziranja in računovodskega nadziranja. Nov in zahteven izziv bo najti svoj "prostor pod soncem" ob naraščajoči digitalizaciji in avtomatizaciji zajemanja podatkov za vodenje poslovnih knjig. Ob tem je treba izpostaviti tudi, da je zlasti računovodja v računovodskem servisu pogosto pooblaščen tudi za komuniciranje z različnimi institucijami in prevzemanje neračunovodskih opravil. Z vidika "administrativne" obremenitve ter odgovornosti velja izpostaviti zlasti odgovornost za obveščanje in dajanje predlogov reakcij davčnih zavezancev, povezano z vročanjem dopisov Finančne uprave Republike Slovenije zavezancem (tako imenovano e-vročanje opominov, sklepov o izvršbi in drugih dopisov).

Še intenzivneje kot do zdaj se bo spreminjal način dela, čedalje manj bo ročnega vnašanja dokumentov. Razmah bo mogoče pričakovati, ko bodo poleg proračunskih uporabnikov tudi druge organizacije začele bolj množično uvajati e-račune. To bo po eni strani povzročilo zmanjšanje potreb po enostavnejših zaposlitvah na področju računovodenja, na drugi strani pa se bo lahko izkazalo kot priložnost za tiste, ki bodo sodelovali pri razvoju programske opreme, na področju računovodskih notranjih kontrol in podobno. Posamične spremembe računovodskih standardov občasno povzročijo tudi "preplah" med uporabniki, dokler rešitve niso prvič izvedene tudi v poslovnih knjigah oziroma ni izveden prehod. Tak je bil primer pri nekaterih organizacijah v povezavi s SRS 15 – Prihodki oziroma MSRP 15 – Prihodki iz pogodb s kupci ter v povezavi s spremenjeno računovodsko obravnavo (poslovnih) najemov.

Neizogibno je delo računovodij povezano tudi z davki. To pa pomeni, da mora dober računovodja čim podrobneje poznati vsaj domačo davčno ureditev, pa tudi osnove mednarodne obdavčitve. S tega vidika se ponuja tudi možnost za boljše sodelovanje s preizkušenimi davčniki, ob predpostavki, da bi se tudi davčniki za reševanje računovodskih izzivov obračali na preizkušene računovodje.

Ugotavljamo tudi, da se povečuje razkorak med kakovostjo računovodenja, pri čemer ta ni povezana samo z razkorakom v kakovosti računovodenja srednjih in velikih družb v primerjavi z ostalimi organizacijami, pač pa izrazito s področjem računovodenja ostalih organizacij. Menimo, da je del teh težav v dejstvu, da ni posebnih predpisov, kdo sme opravljati računovodske storitve, in da je panoga izjemno zasičena z obstoječimi ponudniki računovodskih storitev in stalnim dotokom novih. Glavno merilo pri izbiri je za marsikatero organizacijo samo cena. Čeprav je po eni strani ponudnikov računovodskih storitev zelo veliko, je zanimivo, da je dokaj težko dobiti zanesljivega delavca za zaposlitev. Zdi se, da je to odraz trenutnih (še ugodnih) gospodarskih razmer, ki pa se lahko kmalu spremenijo, in se v mnogih panogah najbrž tudi bodo zaradi izbruha virusa Covid-19.

Sekcija preizkušenih računovodij in računovodij intenzivno razmišlja o svoji vlogi, možnostih za večjo promocijo poklica in povečanje zanimanja za izobraževanje za pridobitev naziva preizkušeni računovodja. Zato smo tudi v letu 2019 na konferenco povabili študente računovodske smeri Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani in Ekonomske fakultete Univerze v Mariboru. S temi povabili bomo nadaljevali tudi v prihodnjih letih in tako mladim omogočili, da iz prve roke spoznajo aktualno računovodsko problematiko, pa tudi naše strokovnjake in druge udeležence konference. Na podlagi javnega povabila k sodelovanju v letu 2018 sta dva prijavljena študenta oddala svoja prispevka, ki sta bila objavljena v SIR*IUS-u (SIR*IUS, 2019, 2, 3). En študent se je s svojim prispevkom predstavil tudi na konferenci preizkušenih računovodij in računovodij na Ptujju maja 2019. Tudi v letu 2019 smo izvedli javni razpis, s katerim smo povabili (predvsem podiplomske) študente, ki želijo delovati na področju računovodstva in/ali davkov k oddaji predloga za pripravo prispevka za revijo SIR*IUS. Žal odziva ni bilo. Razlogov je lahko več, vendar je brez podrobnejše analize težko sklepati, ali je šlo le za to, da razpisa (kljub temu da smo nanj

opozorili Ekonomsko fakulteto v Ljubljani in Ekonomsko-poslovno fakulteto v Mariboru) študenti enostavno niso zasledili, ali nihče ni bil zainteresiran za sodelovanje, ali so se ustrašili izziva. Morda bi dosegli odziv, če bi že vnaprej določili naslove prispevkov, toda ocenjujemo, da s tem ne bi dosegli želenega namena.

Dejstvo pa je, da Sekcija preizkušenih računovodij in računovodij sama ne more promovirati računovodske stroke in Inštituta, temveč so potrebni širša vizija in sodelovanje z ostalimi sekcijami Slovenskega inštituta za revizijo, pa tudi podpora mnogih drugih, ki se ukvarjajo z računovodenjem in računovodskimi izkazi. Še vedno namreč velja, da poklic računovodje ne more biti uveljavljen sam od sebe, ampak je v davčnem sistemu, kot je naš, vezan tudi na to, da Finančna uprava Republike Slovenije prepozna izvajalce, ki svoje delo opravljajo redno, kakovostno in v rokih. To so lahko le usposobljeni sogovorniki z davčnim organom, kar naj bi jim dalo večjo veljavo kot drugim izvajalcem, ki niso dovolj strokovni. Podobno vlogo bi do neke mere lahko opravil AJPES, če bi bil sposoben in bi imel pristojnosti vsaj do neke mere tudi vsebinsko preveriti računovodske izkaze. Šele ko bi državni organi na neki način dali veljavo dobrim izvajalcem računovodskih storitev, bi bilo mogoče resneje razlikovati med dobrimi in slabimi ponudniki računovodskih storitev.

Menimo, da tako osnovno izobraževanje kot tudi zahteve po stalnem dodatnem izobraževanju za ohranjanje naziva aktivni preizkušeni računovodja oziroma aktivni računovodja imetnikom teh nazivov lahko dajejo dobro podlago za kakovostno delo.

5.2. Sekcija preizkušenih davčnikov

5.2.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni davčnik

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni davčnik traja 154 ur in je razdeljeno na:

• gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij	16 ur
• poslovne finance in finančno analiziranje	18 ur
• poklicno etiko in poslovno komuniciranje	5 ur
• računovodenje in Slovenske računovodske standarde	20 ur
• upravljanje tveganj in notranje kontroliranje	10 ur
• civilno pravo in gospodarske pogodbe	8 ur
• mednarodne obdavčitve	16 ur
• davčni postopek, davčne službe in davčno načrtovanje	18 ur
• obračunavanje davka od dohodka pravnih oseb	12 ur
• obračunavanje davka na dodano vrednost	16 ur
• obračunavanje dohodnine, prispevkov, dajatev in drugih davkov	15 ur

Jeseni 2018 je bilo razpisano izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik za leto 2019. Ker se v izobraževanje ni vpisalo dovolj kandidatov, v letu 2019 ni bilo izvedeno. Organizirana pa sta bila 2 redna izpitna roka, in sicer spomladanski maja ali junija ter jesenski oktobra ali novembra.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni davčnik mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2019 so zaključno delo uspešno zagovarjale tri kandidatke.

5.2.2. Register preizkušenih davčnikov

V letu 2019 so 4 osebe pridobile strokovni naziv preizkušeni davčnik.

Na dan 31. decembra 2019 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 143 preizkušenih davčnikov.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih davčnikov uvrsti osebo, kateri je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni davčnik. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike preizkušenega davčnika in delovala v skladu s pravili stroke, razvrščenimi v Hierarhiji pravil davčnega proučevanja in svetovanja, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na dan 31. decembra 2019 je bilo na tem seznamu vpisanih 28 preizkušenih davčnikov (na njihovo zahtevo).

5.2.3. Dopolnilno izobraževanje

Preizkušeni davčniki morajo za podaljšanje objave na seznamu aktivnih preizkušenih davčnikov v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2019 je Inštitut organiziral seminarja s področja davčnih tem:

- seminar Praktično o DDV-ju,
- seminar Novosti o DDV-ju v letu 2020 in praktično o mednarodnih transakcijah z blagom,
- sklop 4 delavnic o transfernih cenah.

5.2.4. 19. davčna konferenca Slovenskega inštituta za revizijo

19. davčna konferenca je bila organizirana 10. in 11. januarja 2019. Teme konference so bile: slabitev poslovnih terjatev po MSRP 9 in SRS 5 ter davčne posledice, implementacija pravil proti praksam izogibanja davkom v EU-ju in Sloveniji, primerjalna analiza obdavčitve fizičnih oseb na dohodke iz kapitala v EU-ju in Sloveniji, problematika povračil in plačil napotenim delavcem v tujini, zaračunavanje blagovne znamke z vidika transfernih cen, določanje primerljivih tržnih cen: uporaba metode tržnih primerjav, notranje kontrole DDV-ja pri nakupu storitev iz EU-ja in tretjih držav, izkušnje FURS-a pri izvajanju vnaprejšnjih cenovnih sporazumov, aktualna vprašanja implementacije večstranske konvencije glede ukrepov za preprečevanje zmanjševanja davčne osnove, problematika določanja poslovne enote po pravilih DDV-ja in DDPO-ja, problematika verodostojne knjigovodske listine v luči obstoječe sodne prakse Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, problematika (ne)določnosti davčnih zakonov v luči pravne varnosti zavezancev.

Podeljeni so bili certifikati novim preizkušenim davčnikom. Na konferenci je bilo 93 udeležencev.

5.2.5. Strokovna srečanja Sekcije preizkušenih davčnikov

Odbor Sekcije preizkušenih davčnikov je v letu 2019 skupaj s Sekcijo preizkušenih računovodij in računovodij organiziral strokovno srečanje. Nekatere dileme pri "quick fixih" in kaj prinaša dokončni sistem DDV-ja za delo računovodij in davčnikov.

5.2.6. Hierarhija pravil davčnega proučevanja in svetovanja preizkušenih davčnikov

Odbor Sekcije preizkušenih davčnikov v letu 2019 ni pripravil nobenega pravila stroke, ki bi bilo uvrščeno v Hierarhijo pravil davčnega proučevanja in svetovanja.

5.2.7. Problemska področja, povezana z obdavčenjem

Leto 2019 je bilo davčno "reformno" leto. Vsaj tako je predlagane in na koncu sprejete dopolnitve in spremembe davčne zakonodaje poimenoval predlagatelj, to je Ministrstvo za finance. Pošteno ocenjeno, v sprejetih novelah davčnih zakonov ni nič izrazito reformnega. Bolj gre za vračanje v čase zategovanja podjetniške pobude, saj z navzven deklariranim in dejanskim povečevanjem davčne obremenitve kapitala, ki seveda preko bruto-bruto stroškov dela nosi tudi izrazito nadpovprečno obremenitev stroškov dela v Republiki Sloveniji v primerjavi z državami EU-ja, ni drugih jasnih sporočil v aktualnih spremembah davčnih zakonov.

Tudi deklarirana razbremenitev aktivnih dohodkov ne bo učinkovita, dokler ne bomo sposobni sprejeti kapice na osnovo, od katere se plačujejo prispevki za socialno varnost. Financiranje izobraževanja in prepuščanje pretoka izobraženih kadrov, ki dosegajo najvišjo dodano vrednost, z vidika njihovega nagrajevanja ne prenese ekonomskega opravičila. Pri bruto plači 3.000 EUR namreč zaposleni prejme neto le 1.782,46 EUR, država pa 1.700,54 EUR prispevkov za socialno varnost. Izplen je torej približno 50 : 50. Delodajalca, ki želi zaposlenemu plačati 1.782,46 EUR neto, stroški take plače bremenijo 3.483 EUR, torej toliko, kolikor dobita zaposleni in država skupaj. Pri bruto plači 8.000 EUR pa so razmerje še bolj drastično spremeni v korist države. Zaposleni prejme neto 4.242,67 EUR ali 46 % stroška delodajalca, država z davki in prispevki pa že 54 % stroška delodajalca, ki pri 8.000 EUR bruto plače znaša 9.288,00 EUR. Če bi delodajalec želel zaposlenega še individualno nagraditi iz dobička v znesku 15.000 EUR, pa bi brez seštevanja rednega plačila v mesecu izplačila nagrade od nagrade zaposlenemu ostalo le 6.969,17 EUR ali 40 % stroška delodajalca, država pa bi bila nagrajena v znesku 10.445,83 EUR ali 60 % stroška delodajalca, ki bi bil skupaj obremenjen za 17.415 EUR. Dejstvo je, da delodajalci z višjimi plačami zaposlenim za delo nagrajujejo manj delavce in bolj državo. Taka davčna politika dolgoročno določa tudi strukturo aktivnosti, ki jih bodo delodajalci izvajali z zaposlenimi v Sloveniji. Vztrajanje države pri neomejeni dohodkovni bremenitvi stroškov delovnega razmerja je zato po oceni preizkušenih davčnikov dolgoročno škodljivo za razvoj gospodarstva. Hkrati je dejstvo, da ne poznamo aktivnosti predlagatelja davčnega sistema v smeri resne analize o širših, ne le kratkoročno fiskalnih posledicah uvedbe socialne kapice na gospodarstvo in ostale politike.

Spremembe splošne dohodninske olajšave ter kozmetično popravljanje dohodninskih razredov zaposlenim ne bo prineslo večje socialne varnosti, brez dvoma pa nima nič opraviti z davčno razbremenitvijo gospodarskih družb, temveč obratno, ta ostaja nespremenjena, z ukrepi za povečanje minimalne plače ter z minimalno učinkovito obdavčitvijo pri nekaj več kot 7 % pa se izrazito povečuje. In to kljub dejstvu, da je bilo v proračun Republike Slovenije iz davka od dohodkov pravnih oseb že za leto 2019 vplačano za 997.088 EUR davka in da DDPO tudi strukturno narašča v deležu davčnih prihodkov. Delež DDPO-ja v celotnih davčnih prihodkih je namreč narastel na 6 %. Hkrati se povečuje tudi obremenitev kapitala ob razdelitvi dobička in tudi ob prodaji kapitala, zato upamo, da so davčni ukrepi za vlagatelje kapitala in gospodarstvo. Upamo torej, da se trend gospodarske rasti ne bo pomembno obrnil, in še bolj, da nas sosednje države, ki privabljajo realne investicije s svojimi davčnimi reformami, ne bodo premočno prehiteli.

Odbor preizkušenih davčnikov je že v marcu 2019 na Ministrstvo za finance poslal dokument z obsežno obrazložitvijo in predlogom sprememb ZDDPO-2 zaradi novih računovodskih pravil o najemih, s pobudo za skupni sestanek, vendar, žal, v celoti neuspešno, saj predlagatelj pobude za sestanek ni sprejel. Ne glede na to, da v Republiki Sloveniji deluje večje število organizirane

strokovne javnosti, pa preizkušeni davčniki ne razumejo ignorance Ministrstva za finance, saj imamo preizkušeni davčniki kot edina organizirana strokovna javnost za svoje delovanje zakonsko podlago v veljavnem Zakonu o revidiranju. Ministrstvo za finance se prav tako ni odzvalo povabilu k sodelovanju na 20. davčni konferenci v Portorožu, kar preizkušeni davčniki obžalujemo, predvsem pa težko razumemo, saj so na konferenci med drugim sodelovali Ustavno sodišče Republike Slovenije, Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Finančna uprava Republike Slovenije, vključno z novoimenovanim generalnim direktorjem, Državna informacijska pooblaščenka.

Preizkušeni davčniki smo v juliju 2019 na Ministrstvo za finance poslali pripombe k predlagani noveli Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb ter tudi noveli Zakona o dohodnini. V pripombah na javno objavljene novele davčnih zakonov smo preizkušeni davčniki predlagali spremembe zlasti glede:

- predlagane nove ureditve davčnega priznavanja amortizacije iz najemov,
- izstopne obdavčitve,
- predlagane minimalne učinkovite obdavčitve pravnih oseb,
- predlagane obdavčitve variabilnih plačil pri prodaji kapitala,
- rešitev v ZDDPO-2 o uporabi pravil povprečenja dohodkov.

Ministrstvo za finance predlogov ni upoštevalo, niti niso o njih razpravljali s preizkušenimi davčniki.

Preizkušeni davčniki opozarjamo zlasti na pomanjkanje razvojno naravne davčne politike z jasno opredeljenimi cilji, ki ne bodo zgolj ozko in kratkoročno fiskalne narave z izračunom kratkoročnih finančnih učinkov na proračun ter dogovorjeno fiskalno pravilo. Davčna politika je mnogo več kot zgolj zbiranje javnofinančnih davčnih prihodkov. Zaradi vpliva na odločitve gospodarskih in fizičnih oseb je namreč pomemben, neločljiv, včasih odločilen dejavnik za sprejemanje investicijskih, zaposlovalnih in življenjskih odločitev davčnih zavezancev.

5.3. Sekcija preizkušenih notranjih revizorjev

5.3.1. Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni notranji revizor

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni notranji revizor obsega 160 ur in je razdeljeno na:

• gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij	16 ur
• poslovne finance in finančno analiziranje	18 ur
• poklicno etiko in poslovno komuniciranje	8 ur
• računovodstvo za odločanje	22 ur
• sestavitev letnega poročila, konsolidiranje in revidiranje	14 ur
• civilno pravo in gospodarske pogodbe	8 ur
• izvajanje notranjerevizijskih poslov	30 ur
• pravila o strokovnem in etičnem ravnanju pri notranjem revidiranju	8 ur
• vlogo notranje revizije in notranjerevizijsko načrtovanje	20 ur
• upravljanje poslovnih procesov ter informacijsko tehnologijo in z njo povezana tveganja	16 ur

Jeseni 2018 je bilo razpisano izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor za leto 2019. Ker se v izobraževanje ni vpisalo dovolj kandidatov, v letu 2019 ni bilo

izvedeno. Organizirana pa sta bila 2 redna izpitna roka, in sicer spomladanski maja ali junija ter jesenski oktobra ali novembra.

V letu 2019 je odbor sekcije preizkušenih notranjih revizorjev pripravil predlog prenovljenega izobraževanja za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor, ki ga je sprejel strokovni svet.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2019 je zaključno delo izdelalo in zagovarjalo 8 kandidatov, 7 kandidatov je bilo pri tem uspešnih.

5.3.2. Register preizkušenih notranjih revizorjev

V letu 2019 je pridobilo strokovni naziv 6 preizkušenih notranjih revizorjev.

Na dan 31. decembra 2019 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 251 preizkušenih notranjih revizorjev.

Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih notranjih revizorjev uvrsti osebo, kateri ji je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike notranjih revizorjev in delovala v skladu s pravili stroke, razvrščenimi v Hierarhiji pravil notranjega revidiranja, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na dan 31. decembra 2019 je bilo na tem seznamu vpisanih 100 preizkušenih notranjih revizorjev.

5.3.3. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih notranjih revizorjev

Preizkušeni notranji revizorji morajo za podaljšanje objave podatkov na seznamu aktivnih preizkušenih notranjih revizorjev v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike.

V letu 2019 smo s področja notranje revizije izvedli:

- seminar Notranjerevizijski pregled informacijskih tehnologij z uporabo globalnih smernic za revidiranje tehnologij GTAG,
- delavnico Notranja revizija GDPR,
- delavnico o revizijskih komisijah,
- delavnico Najboljša praksa notranjega revidiranja,
- seminar Izvedba notranjerevizijskega posla (s praktičnim primerom),
- seminar Uvod v kibernetško varnost,
- seminar Okvir celovitega mnenja – dajanja zagotovila s celovitim revizijskim mnenjem,
- seminar Notranje revidiranje kapitalske ustreznosti.

5.3.4. 22. letna konferenca notranjih revizorjev

Inštitut je 28. in 29. novembra 2019 organiziral 22. letno konferenco notranjih revizorjev. Udeležencev je bilo 189. Na konferenci so bile predstavljene tele teme: novosti pri pravilih

notranjega revidiranja, kaj lahko notranji revizor prispeva k uspešnemu upravljanju premoženja, kompetence notranjega revizorja (tukaj in zdaj) s poudarkom na enoosebnih notranjih revizijah, načrtovanje, notranji revizor v letu 2031, notranja revizija v javnem sektorju – le obveza ali učinkovito sredstvo pri upravljanju proračunskih uporabnikov, upravljanje intelektualnega potenciala podjetja, primer cenitve nepremičnin, sodelovanje z veščakom – revizorjem informacijskih sistemov pri notranjerevizijskih pregledih, dobro sodelovanje 2. in 3. obrambne linije – primer NLB, komuniciranje med inšpektorjem in stranko inšpekcijskega postopka v okviru zakona in dobre prakse, tveganja v gospodarstvu (in pričakovanja od notranjega revizorja), pogled pooblaščenega revizorja, člana nadzornega sveta in člana revizijske komisije, zaupanje in negotovost – pogled z vidika kognitivne znanosti, pisanje/poročanje – kratko in jasno, s pravo ekipo do uspeha.

5.3.5. Strokovna srečanja Sekcije preizkušenih notranjih revizorjev

Odbor Sekcije preizkušenih notranjih revizorjev je v letu 2019 organiziral strokovni srečanju Uporaba analitičnih orodij za preprečevanje in preiskovanje prevar in Upravljanje tveganj in notranje kontrole – Javni sektor.

5.3.6. Hierarhija pravil notranjega revidiranja

Slovenski inštitut za revizijo je v letu 2019 končno dobil soglasje IIA – Slovenskega inštituta za objavo prevoda smernic za izvajanje, ki jih je prevedel že konec leta 2017.

Sprejet je bil sklep o prenehanju Stališča 1 – Zunanje opravljanje notranjerevizijskih storitev.

Preveden in objavljen je bil prevod povzetka COSO Navodil za upravljanje tveganj prevar (2016), ki je bil uvrščen na tretjo raven Hierarhije.

5.3.7. Izobraževanje za strokovni naziv državni notranji revizor in preizkušeni državni notranji revizor

Slovenski inštitut za revizijo je v letu 2019 do konca izvedel predavanja in izpite v okviru izobraževanja za pridobitev strokovnih nazivov državni notranji revizor in preizkušeni notranji revizor, ki ju je začel konec leta 2018.

5.3.8. Problemska področja notranje revizije

Da bi bilo pridobivanje strokovnih znanj za notranje revizorje čim učinkovitejše in uspešnejše, smo v letu 2019 člani Odbora Sekcije preizkušenih notranjih revizorjev strokovnemu svetu predlagali prenovljen predmetnik za izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni notranji revizor.

Pri prenovi izobraževanja smo zasledovali cilj, da bi različni predavatelji (predvsem izkušeni notranji revizorji) kandidatom ponudili čim celovitejši nabor teoretičnih znanj in praktičnih izkušenj. Želeli smo pripraviti gradiva, ki bi notranjim revizorjem v praksi omogočala kar najbolj kakovostno izvedbo poslov, s katerimi bodo lahko dodajali vrednost svoji organizaciji.

Prepričani smo, da izvedbe vseh izobraževanj za pridobitev strokovnih nazivov na področju notranjega revidiranja (vključno z javnim sektorjem) tistim kandidatom, ki so željni znanja, nudijo raznolik pogled na stroko, praktično izmenjavo mnenj in podporo predavateljev.

Različni udeleženci vedno več pričakujejo od notranjih revizorjev, zato smo tudi v letu 2019 izbirali kakovostne izvajalce dnevnih seminarjev in delavnic. S prepoznavnostjo Slovenskega inštituta za revizijo v globalnem prostoru imamo možnost, da v Slovenijo pripeljemo nekatere

izmed največjih strokovnjakov na področju notranje revizije, ki so pripravljene s slovenskimi kolegi deliti tudi praktične izkušnje. Pri tem se, žal, pre pogosto srečujemo s slabo odzivnostjo slovenskih notranjih revizorjev.

Čeprav pri iskanju tem za seminarje in delavnice sledimo pričakovanjem kolegov in stanju v slovenski notranjerevizijski stroki, se ob oglaševanju konkretnega dogodka večkrat zgodi, da je odzivnost slaba. Konkretnih razlogov za tako ravnanje kljub poizvedovanju nismo uspeli najti. Prepričani smo, da je na področju strokovnosti notranje revizije v Sloveniji (predvsem pri pridobivanju znanj, veščin in drugih sposobnosti, ki so potrebne za izvajanje posameznih nalog) še dovolj prostora za izboljšanje, zato od izvajalcev notranje revizije pričakujemo aktivnejše sodelovanje. Že drugo leto k sodelovanju spodbujamo tudi študente; na tem področju počasi zaznavamo napredek.

Poleg prenove izobraževanja, ponudbe kakovostnih dnevnih seminarjev in delavnic, rednih objav novosti iz različnih domačih in tujih strokovnih virov na spletni strani in obveščanja preko elektronske pošte, priprave prispevkov za rubriko Iz prakse za prakso, sodelovanja z imetniki drugih strokovnih nazivov, združenih pod okriljem Slovenskega inštituta za revizijo, rednimi strokovnimi srečanji in rednim posodabljanjem Hierarhije pravil notranjega revidiranja Odbor Sekcije preizkušenih notranjih revizorjev vsako leto organizira konferenco, na kateri je poseben poudarek namenjen trenutno aktualnim tveganjem. Z naštetimi aktivnostmi se trudimo vzpostaviti in zagotavljati mehanizme za uspešno in učinkovito obvladovanje izzivov, s katerimi se srečujejo notranji revizorji (izvajati notranje revidiranje, ki je zasnovano na tveganjih in usmerjeno v prihodnost – torej dodajati vrednost v okoljih z različno stopnjo razvitosti).

Glede na to, da je v Sloveniji večina notranjih revizij opredeljena kot mali izvajalec, je po našem mnenju toliko pomembnejše sodelovanje. Ker je eden od prepoznanih problemov povezan tudi z nezadostno in/ali nejasno komunikacijo med notranjimi revizorji (kljub veljavnim kodeksom na tem področju), menimo, da lahko na tem področju v bodoče še marsikaj izboljšamo.

5.4. Sekcija preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

5.4.1. Izobraževanje za preizkušenega revizorja informacijskih sistemov

Izobraževanje za strokovni naziv preizkušeni revizor informacijskih sistemov obsega 78 ur in je razdeljeno na:

• uvod v revidiranje informacijskih sistemov	20 ur
• mednarodne standarde, dobre prakse in kontrolni okvir na področju IT	35 ur
• informacijsko pravo	17 ur
• pravila revidiranja računovodskih izkazov in revizorjevo poročanje	6 ur

Jeseni 2018 je bilo razpisano izobraževanje za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov za leto 2019. Ker se v izobraževanje ni vpisalo dovolj kandidatov, v letu 2019 ni bilo izvedeno. Organizirana pa sta bila 2 redna izpitna roka, in sicer spomladanski maja ali junija ter jesenski oktobra ali novembra.

Za pridobitev strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov mora kandidat po uspešno opravljenih izpiti izdelati še zaključno delo. V letu 2019 sta zaključno delo izdelala in uspešno zagovarjala 2 kandidata.

5.4.2. Register preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

V letu 2019 sta pridobila strokovni naziv 2 preizkušena revizorja informacijskih sistemov.

Na dan 31. decembra 2019 je imelo potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva 107 preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov. Na podlagi Pravilnika o pogojih za uvrščanje na sezname aktivnih preizkušenih imetnikov strokovnega naziva iz člena 9/II-7 ZRev-2 Inštitut na seznam aktivnih preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov uvrsti osebo, kateri je izdal potrdilo o pridobitvi strokovnega naziva preizkušeni revizor informacijskih sistemov. Oseba se s pisno izjavo zaveže, da bo pri svojem delu spoštovala Kodeks poklicne etike preizkušenega revizorja informacijskih sistemov in delovala v skladu s pravili stroke, razvrščenimi v Hierarhiji pravil revidiranja informacijskih sistemov, se stalno strokovno izobraževala v skladu s Pravilnikom o dodatnem izobraževanju in na Inštitut vložila pisno zahtevo za uvrstitev na seznam. Na dan 31. decembra 2019 je bilo na tem seznamu vpisanih 17 preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov.

5.4.3. Dopolnilno izobraževanje preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

Preizkušeni revizorji informacijskih sistemov morajo za podaljšanje objave podatkov na seznamu aktivnih preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov, ki se dodatno izobražujejo po pravilih Inštituta, v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za revizorje, preizkušene računovodje, preizkušene notranje revizorje, preizkušene poslovne finančnike, preizkušene revizorje informacijskih sistemov in preizkušene davčnike. V letu 2019 je Inštitut organiziral s področja revidiranja informacijskih sistemov delavnici:

- Vizualizacija in oblikovanje poročil in
- Pregled upravljanja dostopov do informacijskih virov.

5.4.4. 27. mednarodna konferenca o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov

24. in 25. septembra 2019 je Inštitut organiziral 27. mednarodno konferenco o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov. Njeno delo je spremljalo 62 udeležencev. Rdeča nit tokratne konference je bila kibernetična varnost. Udeležence so poskušali seznaniti s stanjem v Sloveniji, morebitnimi grožnjami in ranljivostmi, kako lahko upravljajo tveganja na tem področju ter kako preverijo stanje svoje organizacije na tem področju.

5.4.5. Strokovna srečanja Sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov

Odbor Sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov je v letu 2019 organiziral strokovna srečanja:

- Tehnologija blockchain,
- Poslovna vrednost pametnih pogodb,
- Brezpilotni zrakoplovi in slovenska zakonodaja ter nadzor nad njimi,
- Vizualizacija revizijskih poročil.

5.4.6. Hierarhija pravil revidiranja informacijskih sistemov

Odbor Sekcije preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov v letu 2019 ni objavil nobenega novega pravila stroke.

5.4.7. Problemska področja revizije informacijskih sistemov

Vsaka organizacija in posameznik pri svojem delovanju ali spremljanju poslovanja uporablja eno ali več informacijskih rešitev. Z vidika uporabnika je seveda najpomembnejše, da informacijske rešitve delujejo nemoteno. Z vidika lastnikov organizacije pa je poleg tega pomembno tudi, da so sredstva organizacije primerno varovana. Ker se del sredstev v organizacijah v današnjem času v večini pojavlja v elektronski obliki, je zanje ključno zagotavljanje ustrezne mere informacijske varnosti. Primeri iz prakse pa največkrat kažejo, da se tudi lastniki, še manj pa uporabniki, ne zavedajo tveganj, ki izhajajo iz pomanjkljivosti varovanja informacijskih sredstev.

Ugotavljamo, da revizorji informacijskih sistemov, predvsem v sodelovanju z notranjimi revizorji, revizorji računovodskih izkazov, upravljavci tveganj in drugimi sodelavci, ki opravljajo sorodne funkcije, vsako leto bolj pripomoremo k ozaveščanju obstoja tveganj na področju informacijske varnosti, kar je prvi korak k obvladovanju teh tveganj. V Sloveniji sta že v letu 2018 začela veljati Zakon o kritični infrastrukturi in Zakon o informacijski varnosti. Temeljni namen prvega je sistemsko urediti zagotavljanje neprekinjenega delovanja kritične infrastrukture v RS. Namen drugega pa je ureditev področja informacijske varnosti in zagotovitev visoke ravni varnosti omrežij in informacijskih sistemov v RS, ki so bistvenega pomena za nemoteno delovanje države v vseh varnostnih razmerah in zagotavljajo bistvene storitve za ohranitev ključnih družbenih in gospodarskih dejavnosti. Ta predpis zahteva primerno obvladovanje tveganj na področju zagotavljanja kibernetike varnosti, upravljanja incidentov. V praksi ugotavljamo, da organizacije, za katere veljata omenjena predpisa, v veliki meri še niso prilagojene njunim zahtevam. Tako zanje kot za revizorje informacijskih sistemov bo to eden od ključnih izzivov v prihajajočem letu.

Kljub vsemu ostaja še precej pomembnih področij revizije informacijskih sistemov, ki v Sloveniji po mnenju Sekcije PRIS-a niso ustrezno urejena:

- redni letni revizijski pregledi delovanja in uporabe ključnih informacijskih sistemov javne in državne uprave ter družb v večinski lasti države;
- redni letni revizijski pregledi pogodb na področju informatike javne in državne uprave ter družb v večinski lasti države;
- neustrezna javna naročila v primeru zahtev znanj, veščin in certifikatov, ki jih potrebujejo izvajalci dajanja zagotovil za področje informacijskih sistemov;
- revidiranje in nadzor ponudnikov storitev v oblaku na trgu;
- revidiranje in nadzor ponudnikov elektronskih identitet in videoidentifikacije;
- revidiranje ponudnikov storitev po direktivi PSD2.

Izzivi, s katerimi se bomo revizorji informacijskih sistemov srečevali tudi v prihodnje, so predvsem:

- vpeljati nadzor nad kakovostjo dela preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov in s tem dvigniti raven storitev na tem področju;
- dvigniti raven zavedanja tveganj na področju informacijskih rešitev na vseh ravneh v organizacijah (najprej pri pristojnih za upravljanje, nato tudi pri revizorjih, upravljavcih tveganj ...);
- določiti vrsto informacijskih rešitev in področja uporabe, kjer bi bilo smiselno opraviti letni pregled delovanja širšega okolja informacijske tehnologije;
- opredeliti informacijske rešitve, ki bi jih bilo smiselno revidirati pred vpeljavo v ciljno okolje, in izdati mnenje glede tveganosti njihove uporabe v ciljnem okolju;
- predpisati ukrepe za zaščito interesov tretjih oseb pri elektronskem poslovanju in možne oblike preverjanj;

- izdati priporočila za vključevanje aktivnih preizkušenih revizorjev informacijskih sistemov v pomembne IT-projekte zaradi zmanjševanja tveganja in pravočasnega ukrepanja;
- revidirati sodobne informacijske rešitve (npr. mobilne rešitve, storitve in rešitve v oblaku, rešitve z možnostjo spletnega upravljanja, družbenih omrežij in z njimi povezanih storitev idr.);
- zagotoviti mehanizme za preprečevanje zlorab in zavajanja uporabnikov pri izdanih zagotovilih revizorja informacijskih sistemov ali uveljavljene domače in tuje organizacije.

Tako kot delo vseh ostalih poklicev bo delo revizorjev informacijskih sistemov v letu 2020 zagotovo zaznamovala tudi pandemija koronavirusne bolezni COVID-19. Kakšni bodo učinki, se bo pokazalo v prihodnosti. Zagotovo pa se bo sedaj izkazala dodana vrednost načrtov neprekinjenega poslovanja. Organizacije, ki te načrte imajo in so jih v preteklosti dobro testirale, niso imele težav pri prehodu na nov način poslovanja – vsaj v začetku ne, naj tako tudi ostane.

5.5. Sekcija preizkušenih poslovnih finančnikov

Tudi v letu 2019 Sekcija preizkušenih poslovnih finančnikov ni delovala.

5.6. Sekcija pooblaščenih ocenjevalcev

5.6.1. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij traja 172 ur in je razdeljeno na:

• gospodarsko pravo, pravo družb in upravljanje podjetij	16 ur
• poklicno etiko in poslovno komuniciranje	5 ur
• civilno pravo in gospodarske pogodbe	8 ur
• davčno pravo in obdavčitev pravnih oseb	20 ur
• računovodenje in Slovenske računovodske standarde	20 ur
• matematične in statistične metode	10 ur
• izbrane teme iz sodobnih poslovnih financ	26 ur
• metode ocenjevanja vrednosti podjetij	29 ur
• osnove vrednotenja podjetij	16 ur
• posebnosti pri ocenjevanju vrednosti podjetij in pregled poročila o ocenjevanju vrednosti ter	12 ur
• Standarde ocenjevanja vrednosti	10 ur

V letu 2018 je bilo razpisano izobraževanje, ki se je začelo januarja 2019. V izobraževanje se je vpisalo 13 kandidatov. Na podlagi Pravilnika o pridobitvi potrdil o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij je lahko kandidat oproščen opravljanja izpita iz (dela) predmeta na podlagi izpita, ki ga je opravil z izobraževanjem pri Inštitutu ali pri Ameriškem združenju ocenjevalcev (American Society of Appraisers), če njegova vsebina ustreza predmetniku. Na tej podlagi so trije kandidati vložili zahtevek za oprostitev opravljanja izpitov in bili oproščeni posameznih izpitov, ki so jih je že opravljali pri Inštitutu. V letu 2019 so bila izvedena predavanja iz izbranih tem iz sodobnih poslovnih financ, osnov vrednotenja podjetij, metod ocenjevanja vrednosti podjetij, posebnosti pri ocenjevanju vrednosti podjetij in pregleda poročila o oceni vrednosti podjetij ter standardov ocenjevanja

vrednosti. Iz teh predmetov so kandidati opravljali izpite takoj po končanih predavanjih. Poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka iz vseh predmetov v okviru izobraževanj, in sicer spomladanski maja ali junija in jesenski oktobra ali novembra.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2019 je zaključno delo zagovarjalo 11 kandidatov, 7 jih je bilo na zagovoru uspešnih.

5.6.2. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin obsega 146 ur in je razdeljeno na:

• računovodenje in davke	12 ur
• gospodarske pogodbe in civilno pravo	6 ur
• osnovna pravna znanja	8 ur
• finančno matematiko in statistične metode	6 ur
• osnove poslovnih financ	10 ur
• standarde ocenjevanja vrednosti	10 ur
• načine in metode ocenjevanja vrednosti nepremičnin	56 ur
• ocenjevanje vrednosti za posebne namene	6 ur
• vpliv okolja na vrednost nepremičnin ter energetska učinkovitost stavb	4 ure
• ocenjevanje vrednosti zemljišč in specialnih nepremičnin ter analizo najgospodarnejše uporabe	16 ur
• poročanje o oceni vrednosti	12 ur

V izobraževanje, ki se je začelo januarja 2019, se je vpisalo 27 kandidatov. Na podlagi Pravilnika o pridobitvi potrdil o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin je lahko kandidat oproščen opravljanja izpita iz (dela) predmeta na podlagi izpita, ki ga je opravil z izobraževanjem pri Inštitutu ali pri Ameriškem združenju ocenjevalcev (American Society of Appraisers), če njegova vsebina ustreza predmetniku. Na tej podlagi so 4 kandidati vložil zahtevek za oprostitev opravljanja izpitov in bili oproščeni posameznih izpitov, ki so jih že opravili pri Inštitutu. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih; poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka, in sicer maja oziroma junija in oktobra oziroma novembra.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2019 je zaključno delo zagovarjalo 14 kandidatov, 9 kandidatov je bilo na zagovoru uspešnih.

5.6.3. Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme

Izobraževanje za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme obsega 116 ur in je razdeljeno na:

• računovodenje in davke	12 ur
• gospodarske pogodbe in civilno pravo	6 ur
• osnovna pravna znanja	8 ur
• finančno matematiko in statistične metode	6 ur

- osnove poslovnih financ 10 ur
- standarde ocenjevanja vrednosti 10 ur
- osnove ocenjevanja vrednosti strojev in opreme 26 ur
- načine in metode ocenjevanja vrednosti premičnin 32 ur
- poročanje o oceni vrednosti 6 ur

V izobraževanje, ki se je začelo januarja 2019, se je vpisalo 7 kandidatov. Na podlagi Pravilnika o pridobitvi potrdil o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme je lahko kandidat oproščen opravljanja izpita iz (dela) predmeta na podlagi izpita, ki ga je opravil z izobraževanjem pri Inštitutu ali pri Ameriškem združenju ocenjevalcev (American Society of Appraisers), če njegova vsebina ustreza predmetniku. Na tej podlagi so 3 kandidati vložili zahtevek za oprostitev opravljanja izpitov in bili oproščeni posameznih izpitov, ki so jih že opravili pri Inštitutu. Kandidati so opravljali izpite takoj po končanih predavanjih; poleg tega sta bila tudi 2 redna izpitna roka, in sicer maja oziroma junija in oktobra oziroma novembra.

V letu 2019 je odbor sekcije pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti pripravil predlog prenovljenega izobraževanja za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij, ki ga je sprejel strokovni svet.

Za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme mora kandidat po uspešno opravljenih izpitih izdelati še zaključno delo. V letu 2019 je zaključno delo za pridobitev potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti strojev in opreme neuspešno zagovarjal 1 kandidat.

5.6.4. Register pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Pogoji za pridobitev dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti po ZRev-2 so zaključen študijski program druge stopnje po zakonu, ki ureja visoko šolstvo, oziroma najmanj tej stopnji enakovredna izobrazba, uspešno opravljen preizkus strokovnih znanj za posamezni naziv, 5 let delovnih izkušenj na področju, ki zahteva znanje, potrebno za opravljanje nalog ocenjevanja vrednosti podjetij, nepremičnin oziroma strojev in opreme, dejstvo, da oseba ni (bila) pravnomočno obsojena za kaznivo dejanje zoper premoženje oziroma gospodarstvo, oseba mora imeti visoko raven aktivnega znanja slovenščine, v preteklosti ji ni bilo odvzeto dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca. Oseba, ki izpolnjuje te pogoje, lahko zaprosi za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti. Dovoljenje za opravljanje nalog so v letu 2019 pridobili 3 pooblaščeni ocenjevalci vrednosti podjetij in 8 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin.

ZRev-2 je določal, da velja dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti 2 leti¹ od izdaje. Veljavnost dovoljenja se podaljša, če imetnik dovoljenja opravi dodatno strokovno izobraževanje po programu, ki ga določi Inštitut. V letu 2019 je dovoljenje za opravljanje nalog poteklo 47 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti podjetij, 42 jih je vložilo zahtevo za njegovo podaljšanje, vsem je bilo dovoljenje podaljšano za dve leti. Dovoljenje je poteklo tudi 64 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti nepremičnin, 58 jih je vložilo zahtevo za njegovo podaljšanje, vsem je bilo dovoljenje podaljšano za dve leti. Prav tako je dovoljenje poteklo 10 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti strojev in opreme, 6 jih je vložilo zahtevo za njegovo podaljšanje, vsem je bilo dovoljenje podaljšano za dve leti.

¹ Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o revidiranju, ki je začel veljati 12. 1. 2019, se obdobje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti z dveh let podaljša na tri leta.

Na dan 31. decembra 2019 je imelo dovoljenje za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij 68 ocenjevalcev vrednosti podjetij. V register je bilo vpisanih tudi 132 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin ter 10 ocenjevalcev vrednosti strojev in opreme z dovoljenjem za opravljanje nalog.

5.6.5. Dopolnilno izobraževanje pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Pooblašчени ocenjevalci vrednosti so morali za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti v dveh letih zbrati 80 ur dodatnega izobraževanja. Vsaj 60 % od zahtevanega števila ur morajo pridobiti z dodatnim izobraževanjem, ki ga organizira Inštitut, od tega najmanj polovico z izobraževanjem, ki ga Inštitut označi z oznako C, preostalih 40 % pa lahko pridobijo z drugimi oblikami izobraževanja, ki so opredeljene v Pravilniku o dodatnem izobraževanju za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti.

Večino seminarjev za dodatno izobraževanje organizira Inštitut. V letu 2019 smo organizirali tele seminarje oziroma delavnice:

- Ocenjevanje vrednosti nepremičnin in najgospodarnejša uporaba,
- Ocenjevanje vrednosti pri zastaranju nepremičnin,
- Ocenjevanje vrednosti neopredmetenih sredstev – metode presežnega donosa (MPEEM),
- Ocenjevanje vrednosti premoženja s posebnim trgovalnim namenom,
- Prenovljeni modeli množičnega vrednotenja nepremičnin,
- Posebne okoliščine v sistemu množičnega vrednotenja nepremičnin,
- Nova spoznanja pri ocenjevanju vrednosti podjetij skozi ameriško prakso,
- Uporaba nove prostorske in gradbene zakonodaje na praktičnih primerih,
- Metode ocenjevanja neopredmetenih sredstev.

5.6.6. 22. letna konferenca ocenjevalcev vrednosti

Inštitut je 6. in 7. junija 2019 organiziral 22. letno konferenco ocenjevalcev vrednosti. Njeno delo je spremljalo 195 udeležencev.

Na konferenci so bile obravnavane teme: makroekonomske in finančne razmere v Sloveniji, trajnostne dimenzije poslovne strategije, dobra praksa trajnostne gradnje skoraj ničenergijskih stavb, temeljna načela trajnostnega razvoja, E-mobilnost v Sloveniji, energetska pogodbeništvu, trajnostno ozaveščeno podjetništvo, vpliv IFRS 16 na računovodske izkaze in vrednotenje podjetij, razmerje med investicijami in amortizacijo v izračunu preostale vrednosti, vrednotenje nepremičnin z uporabo metode Monte Carlo, predstavitev strokovnih rešitev, ki so jih pripravile delovne skupine odbora pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti s področja diskontne stopnje, ocenjevanja vrednosti premoženja s posebnim trgovalnim namenom, ocenjevanja vrednosti podjetij v primerih, ko namen ocenjevanja izhaja iz ZGD-ja, obrazca za pripravo povzetka poročila o oceni vrednosti nepremičnin za zavarovano posojanje, analize najgospodarnejše uporabe.

Na konferenci so bila podeljena tudi potrdila o pridobitvi strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti.

5.6.7. Strokovna srečanja Sekcije pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti

Odbor Sekcije pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti je v letu 2019 nadaljeval organizacijo strokovnih srečanj, na katerih je in bo tudi v prihodnje obravnaval aktualne strokovne teme. V

letu 2019 je bilo organizirano strokovno srečanje Določanje primerljivih tržnih cen: Uporaba metode tržnih primerjav.

5.6.8. Pravila ocenjevanja vrednosti

Inštitut je v letu 2019 prevedel in objavil spremembo Mednarodnih standardov ocenjevanja vrednosti, ki je začela veljati 31. januarja 2020.

5.6.9. Problemska področja ocenjevanja vrednosti

V letu 2019 smo se pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti usmerili v oblikovanje strokovnih rešitev na področjih, na katerih so se pojavljale strokovne dileme ali pa je za ta področja slovenska ocenjevalska praksa nakazala, da mednarodno priznane rešitve niso ustrezne ali pa so nepopolne, da bi jih lahko neposredno prenesli v Slovenijo. Za potrebe oblikovanja strokovnih rešitev smo oblikovali pet projektnih skupin, ki so pripravile strokovne rešitve na naslednjih področjih: določanje diskontnih stopenj, ocenjevanje premoženja s trgovalnim namenom, ocenjevanje vrednosti v primerih, ko namen ocenjevanja izhaja iz ZGD-ja, priprava obrazca povzetka poročila o oceni vrednosti nepremičnin za zavarovano posojanje ter analiza najgospodarnejše uporabe. Strokovne rešitve smo pooblaščenim ocenjevalcem predstavili na 22. konferenci pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti ter v okviru seminarjev, objavili pa smo jih tudi v spletni reviji SIR*IUS ter jih na ta način vključili v hierarhijo pravil ocenjevanja vrednosti.

Inštitut je član dveh najpomembnejših mednarodnih organizacij, in sicer Mednarodnega odbora za standarde ocenjevanja vrednosti (IVSC) in Združenja TEGoVA. Preko svojega člana v odboru za pripravo novih mednarodnih standardov se aktivno vključujemo v delo mednarodnega odbora IVSC, hkrati pa smo aktivno vključeni tudi v delo mednarodne organizacije TEGoVA, ki povezuje evropske ocenjevalce vrednosti. V letu 2019 smo se udeležili skupščin obeh združenj, na katerih so bile podane smernice bodočega razvoja posameznih strokovnih področij v okviru ocenjevanja vrednosti. IVSC je v letu 2019 predstavil spremembe in dopolnitve MSOV-jev, ki smo jih v okviru odbora ocenjevalcev vrednosti vsebinsko pregledali ter zagotovili prevode in izobraževanje za njihovo implementacije v slovensko ocenjevalsko okolje v začetku leta 2020. Prenovljeni standardi so v stroko ocenjevanja vrednosti prinesli precej novosti, zato smo novim razvojnim smernicam ustrezno prilagodili tudi ostala pravila stroke v hierarhiji in jih s seminarji, delavnicami, strokovnimi srečanji ter članki v spletni reviji SIR*IUS prenesli med svoje člane.

Da bi pooblaščenim ocenjevalcem zagotovili dostop do najnovejših spoznanj na področju ocenjevanja vrednosti, smo tudi v letu 2019 nadaljevali prakso, da vsako leto v Slovenijo pripeljemo vsaj enega tujega eminentnega strokovnjaka s področja ocenjevanja vrednosti.

Znanje, ki ga ocenjevalci vrednosti pridobijo v okviru programa izobraževanja in pri vsakodnevnem praktičnem delu, je širšega značaja in ga lahko ocenjevalci vrednosti uporabljamo tudi pri izvajanju ocenjevanja vrednosti podobnih storitev. Cilj Odbora je, da se z ustrezno podporo pri pripravi pravil stroke ocenjevanja vrednosti, pri izobraževanju ter izdajanju strokovnih mnenj in rešitev še naprej čim aktivneje vključuje v razvoj in promocijo stroke ocenjevanja vrednosti v Sloveniji. Kljub težavam, ki smo jim bili priča v zadnjih letih, smo slovensko stroko ocenjevanja vrednosti tudi po navedbah naših kolegov iz tujine uspeli ohraniti na zavidljivo visoki strokovni ravni.

Redno izobraževanje za pridobivanje naziva pooblaščenim ocenjevalec vrednosti je v letu 2019 potekalo v skladu s programom. Zadovoljni smo z zanimanjem za pridobitev nazivov na vseh treh področjih. Še posebej smo veseli, da se je v zadnjih letih povečalo tudi zanimanje za pridobitev naziva pooblaščenim ocenjevalec vrednosti strojev in opreme. S prihodom novih in mlajših

ocenjevalcev vrednosti stroka ocenjevanja vrednosti pridobiva strokovno širino, saj s prihodom novih članov prihajajo tudi nova znanja.

Da bi pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti v okviru rednega izobraževanja pridobili dovolj specialnih in sodobnih znanj, smo letu 2019 izvedli celovito prenavo programa izobraževanja za pridobitev naziva pooblaščenim ocenjevalec vrednosti podjetij. Obseg prenave je bil podoben prenavi vsebin, ki smo jo v preteklosti že izvedli v okviru področja ocenjevanja vrednosti nepremičnin. Hitro spreminjajoče se razmere v moderni postindustrijski družbi s sabo prinašajo tudi potrebo po pospešenem razvoju ocenjevalske stroke. Pomembna postajajo področja, ki jih še v bližnji preteklosti ocenjevalska stroka ni pokrivala. Tako smo v izobraževalni program vključili programe, povezane s posebnostmi ocenjevanja vrednosti finančnih organizacij (banke, zavarovalnice), razširili smo program ocenjevanja vrednosti neopredmetenih sredstev, dodali pa smo tudi vsebinski sklop, ki obravnava posebnosti ocenjevanja vrednosti hitro rastočih in novoustanovljenih podjetij. Menimo, da smo s prenavo izobraževalnega programa zagotovili, da bodo nosilci naziva pooblaščenim ocenjevalec vrednosti podjetij v izobraževalnem procesu ustrezno seznanjeni z vsemi vsebinami, ki jih potrebujejo za nemoteno delo na trgu. Vse vsebine, ki smo jih dodali programu rednega izobraževanja, bomo v okviru seminarjev, delavnic in strokovnih srečanj v letu 2020 predstavili tudi že obstoječim nosilcem nazivov pooblaščenim ocenjevalec vrednosti v okviru Inštituta.

5.6.10. Nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti

Po ZRev-2 se nadzor nad pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti opravlja zaradi preverjanja, ali pooblaščenim ocenjevalci vrednosti pri opravljanju ocenjevanja vrednosti ravna v skladu s pravili ocenjevanja vrednosti. Nadzor se opravlja:

- s sprotnim preverjanjem, ali osebe, ki zaprosijo za izdajo dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, izpolnjujejo pogoje iz 90. člena ZRev-2;
- z neposrednim preverjanjem in sprotnim spremljanjem, ali oseba, ki zaprosi za podaljšanje veljavnosti dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega ocenjevalca vrednosti, izpolnjuje pogoje za to podaljšanje, kar pomeni, da se ugotavlja, ali je oseba opravila program dodatnega strokovnega izobraževanja;
- s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti, ki so po določbah tega zakona dolžni poročati Inštitutu oziroma ga obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah; na podlagi 96. člena ZRev-2 so pooblaščenim ocenjevalci vrednosti Inštitutu dolžni poročati o spremembah podatkov, ki se vpisujejo v register, in sicer so to dolžni storiti v 15 dneh od spremembe, ter o pogodbah o ocenjevanju vrednosti, ki so jih sklenili za posamezno poslovno leto v skladu s Pravilnikom o rednem letnem poročanju pooblaščenih ocenjevalcev;
- z opravljanjem pregledov dela pooblaščenih ocenjevalcev na podlagi sprejetega letnega načrta opravljanja nadzorov o spremembah podatkov, ki se vpisujejo v register, in sicer so to dolžni storiti v 15 dneh od spremembe, ter o pogodbah o ocenjevanju vrednosti, ki so jih sklenili za posamezno poslovno leto v skladu s Pravilnikom o rednem letnem poročanju pooblaščenih ocenjevalcev;
- z opravljanjem pregledov dela pooblaščenih ocenjevalcev na podlagi sprejetega letnega načrta opravljanja nadzorov.

Inštitut je opravljal nadzor na vseh z zakonom predvidenih področjih. Pregledi dela pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti se opravljajo v prostorih Inštituta. Pooblaščenim ocenjevalci v skladu z zahtevo za opravljanje pregleda nalog predložijo Inštitutu dokumentacijo, ki je predmet nadzora. Za posamezni nadzor so praviloma pooblaščenim 2 pooblaščenim ocenjevalca vrednosti in vodja postopka. Po končanem pregledu dokumentacije pooblaščenim osebe sestavijo zapisnik, v

katerem podrobno opišejo nepravilnosti, ki so jih ugotovile v postopku izvajanja nadzora. Zapisnik prejme pooblaščen ocenjevalec vrednosti najkasneje v 8 dneh po opravljenem nadzoru s pozivom, da v roku, ki ga določi Inštitut (običajno v 15 dneh), predloži pisne pripombe. Zapisnike in pripombe k njim obravnava Strokovni svet, ki ugotavlja, ali je na podlagi v nadzoru ugotovljenih dejstev mogoče sklepati o sumu pomembnejših nepravilnosti, ki bi zahtevale ustrezno ukrepanje, če bi bile v postopku izrekanja sankcije potrjene. Inštitut obvesti Agencijo o sumu morebitnih pomembnejših nepravilnosti za vsak posamezni nadzirani subjekt v strokovnem mnenju. Poleg tega izroči Inštitut Agenciji vso dokumentacijo, pridobljeno v okviru nadzora, vključno z zapisnikom, s pripombami k zapisniku in priporočili za kakovostnejše opravljanje nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti.

5.6.11. Opravljeni pregledi opravljanja nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti v letu 2019

Leta 2019 smo nadaljevali preglede opravljanja nalog pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti na podlagi ZRev-2. Načrt opravljanja nadzorov za leto 2019 je na podlagi strateškega načrta sprejel Strokovni svet, k njemu pa je dala soglasje Agencija. Tako so bili v skladu z letnim načrtom za leto 2019 in prejetimi prijavami nad delom pooblaščenih ocenjevalcev začeti postopki nadzora nad 10 pooblaščenimi ocenjevalci vrednosti nepremičnin (2 postopka nista bila zaključena), 2 pooblaščenima ocenjevalcema vrednosti podjetij ter 1 pooblaščenim ocenjevalcem vrednosti strojev in opreme. Podatki o opravljenih nadzorih so prikazani v tabeli 1.

Tabela 1: Podatki o opravljenih nadzorih

	Število nadzorov, 31. 12. 2018	Število tistih, ki ocenjujejo vrednost (na dan 15. 5. 2019)	Začeti nadzori
Pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin	132	98	10
Pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij	68	38 ²	2
Pooblaščen ocenjevalec vrednosti strojev in opreme	10	8	1

5.6.12. Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov

Pri opravljanju nadzorov v letu 2019 je Inštitut pri pregledu dela posameznih pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti ugotovil pomembnejše nepravilnosti, o katerih je v strokovnih mnenjih obvestil Agencijo. Pregled ugotovljenih nepravilnosti na podlagi ZRev-2 prikazuje tabela 2.

² 6 pooblaščenih ocenjevalcev vrednosti podjetij je poročalo tudi o poročilih v skladu z ZFPPIPP-jem, eden je opravljal samo takšne vrste storitev.

Tabela 2: Pomembnejše nepravilnosti, ugotovljene pri opravljanju nadzorov v letu 2019

Subjekt nadzora	Leto 2019	
	Število zaključenih postopkov nadzora v letu 2019	Primeri ugotovljenih pomembnejših nepravilnosti
Pooblaščenec ocenjevalci vrednosti nepremičnin	12 ³	3
Pooblaščenec ocenjevalci vrednosti podjetij	2	0
Pooblaščenec ocenjevalci vrednosti strojev in opreme	1	0

6. DRUGE NALOGE INŠTITUTA

V tem poročilu je opisana izpolnitev programa dela za leto 2019 po sekcijah. Delo Inštituta v preteklem letu pa je segalo tudi na druga področja. Poročamo le o nekaterih najpomembnejših.

6.1. Izdajateljska dejavnost

V letu 2019 je Inštitut nadaljeval izdajo spletne revije SIR*IUS, v kateri je pozornost posvečena predvsem strokovnim problemom s področja davkov, računovodstva, ocenjevanja vrednosti, zunanje revizije, revizije informacijskih sistemov ter notranje revizije. Razdeljena je v tri sklope, od katerih prvi sklop zajema teoretične strokovne članke z različnih področij, drugi del zajema strokovne razlage praktičnih problemov, ki jih predhodno obravnavajo in potrdijo ustrezni organi Slovenskega inštituta za revizijo, tretji pa je namenjen raznim obvestilom Inštituta.

6.2. Dodatno izobraževanje

Poleg posvetovanj, ki so jih po svojem programu dela pripravile posamezne sekcije, je Inštitut pripravil tudi:

- delavnico Zavarovanje plačil,
- delavnico Uporaba temeljnih statističnih metod v financah in ekonomiji,
- delavnico Javno nastopanje,
- seminar Statusno preoblikovanje gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov,
- delavnico Analize podatkov z uporabo SQL
- niz petih delavnic Pravo za nepravnike,
- seminar Prodajne strategije uporabne pri prodaji storitev,
- komunikacijsko delavnico z orodji SDI.

³ Zaključena sta bila tudi 2 postopka, začeta v letu 2018.

7. PROSTORSKA IN KADROVSKA PROBLEMATIKA

7.1. Prostorska problematika

Inštitut opravlja svojo dejavnost v prostorih, ki jih ima v najemu od Zveze računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.

8. RAČUNOVODSKI IZKAZI

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

za obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2019

Postavka	Znesek	
	tekočega leta	prejšnjega leta
2	4	5
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	771.048	1.125.068
2. Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje		
3. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve		
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	14.857	9.060
5. Stroški blaga, materiala in storitev	617.084	618.734
a. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	5.757	6.517
b. Stroški storitev	611.327	612.217
6. Stroški dela	191.654	394.754
a. Stroški plač	147.813	304.261
b. Stroški pokojninskih zavarovanj	17.669	28.247
b. Stroški drugih socialnih zavarovanj	13.394	22.183
c. Drugi stroški dela	12.778	40.063
7. Odpisi vrednosti	10.250	4.547
a. Amortizacija	824	3.136
b. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih		
c. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	9.426	1.411
8. Drugi poslovni odhodki	3.313	1.087
9. Finančni prihodki iz deležev		

Postavka	Znesek	
	tekočega leta	prejšnjega leta
2	4	5
10. Finančni prihodki iz danih posojil		
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	1.469	1.477
12. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	125	117
15. Drugi prihodki	6	4
16. Drugi odhodki	3	5
17. Davek iz dobička		21.803
18. Odloženi davki		
19. Čisti presežek prihodkov obračunskega obdobja		94.562
20. Čisti presežek odhodkov obračunskega obdobja	35.049	
* POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA PODLAGI DELOVNIH UR V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (na dve decimalki)	2.66	4,78
ŠTEVILO MESECEV POSLOVANJA	12	12

BILANCA STANJA

na dan 31. december 2019

Postavka	Znesek	
	tekočega leta	prejšnjega leta
SREDSTVA	691.307	768.216
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	4.414	1.941
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve		0
II. Opredmetena osnovna sredstva	4.414	1.941
3. Druge naprave in oprema	4.414	1.941
III. Naložbene nepremičnine		0
IV. Dolgoročne finančne naložbe		0
V. Dolgoročne poslovne terjatve		0
VI. Odložene terjatve za davek		0

Postavka	Znesek	
	tekočega leta	prejšnjega leta
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	683.577	759.246
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		0
II. Zaloge		0
III. Kratkoročne finančne naložbe		0
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	42.727	212.857
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	18.863	187.845
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	23.864	25.012
V. Denarna sredstva	640.850	546.389
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	3.316	7.029
Zunajbilančna sredstva		0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	691.307	768.216
A. LASTNI VIRI	486.286	521.335
I. Ustanovitveni vložek	8.517	8.517
II. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti		0
III. Preneseni čisti presežek	512.818	418.256
1. Nerazporejeni čisti presežek prihodkov	512.818	418.256
V. Čisti poslovni izid poslovnega leta	-35.049	94.562
1. Čisti presežek prihodkov poslovnega leta		94.562
2. Čisti presežek odhodkov poslovnega leta	-35.049	
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		0
I. Dolgoročne finančne obveznosti		0
II. Dolgoročne poslovne obveznosti		0
III. Odložene obveznosti za davek		0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	43.081	98.104
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		0
II. Kratkoročne finančne obveznosti		0
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	43.081	98.104

Postavka	Znesek	
	tekočega leta	prejšnjega leta
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	28.162	22.138
2. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	5.976	4.741
3. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	8.943	71.225
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	161.940	148.777
Zunajbilančne obveznosti	0	0

9. SKLEPNE UGOTOVITVE

Leto 2019 je bilo prvo leto, ko Inštitut na podlagi sprememb in dopolnitev ZRev-2 ni imel več javnih pooblastil na področju revidiranja. V letu 2019 Inštitut ni več izvajal nadzora nad pooblaščenimi revizorji in revizijskimi družbami, ni več vodil registrov zanje in izdajal pravil stroke revidiranja. Inštitut ni imel več zakonskih pooblastil za izvajanje izobraževanja za pridobitev strokovnih znanj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja. Kljub temu je bil konec leta 2019 izbran na javnem razpisu Agencije za javni nadzor nad revidiranjem kot izvajalec izobraževanja za pridobitev potrdila o strokovnih znanjih za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja ter kot izvajalec preizkusa strokovnih znanj za zakonite revizorje oziroma revizorje iz tretjih držav. Prav tako je še naprej organiziral dodatna izobraževanja za podaljšanje dovoljenja za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja.

Inštitut je svoje naloge v letu 2019 izvajal po programu dela, v katerem so bile načrtane temeljne naloge in cilji. Program dela je po predhodni obravnavi Revizijskega in Strokovnega sveta Inštituta sprejel Svet Inštituta. Poleg nalog, ki jih je moral opraviti po zakonu o revidiranju, statutu in programu dela, pa je opravil še nekatere druge, ki niso bile predvidene. V programu dela za leto 2019 so bile naloge načrtovane in izvedene projektno po sekcijah.

Čeprav po ZRev-2 Inštitut nima več zakonskih pristojnosti na področju zunanjega revidiranja, pa je in bo še naprej deloval na strokovnih področjih, ki jih je pokrival do sedaj, vključno z zunanjim revidiranjem. Inštitut je še vedno tudi član Mednarodne zveze računovodskih strokovnjakov (IFAC) in Evropskega združenja računovodskih strokovnjakov (Accountancy Europe). Slovenija mora imeti svoje predstavnike v teh dveh vodilnih strokovnih organizacijah, saj se po ZRev-2 neposredno uporabljajo Mednarodni standardi revidiranja.

Poleg tega je tudi član dveh največjih strokovnih organizacij s področja ocenjevanja vrednosti, Odbora za mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti (IVSC) in TEGoVa.

Inštitut bo glede na določbe spremenjenega ZRev-2 prilagodil svoje delovanje in način financiranja novonastalim okoliščinam. Za te namene je v zakonskem roku pripravil nov statut Inštituta, h kateremu je konec leta 2019 dal soglasje Državni zbor Republike Slovenije. Zaradi zmanjšane obsega dela se je v letu 2019 zmanjšalo število zaposlenih.

Slovenski inštitut za revizijo mora tudi v prihodnje ostati strokovna institucija na področju revidiranja, podobno, kot je urejeno v drugih državah EU-ja. Ker zakonodaja v Sloveniji ureja združevanje vseh na ravni EU-ja reguliranih poklicev (notarjev, odvetnikov, zdravnikov, inženirjev ...) v strokovnih združenjih (zbornicah), je treba na podoben način urediti tudi

strokovno združevanje na področju revidiranja in drugih, z revidiranjem povezanih strokovnih področjih.

Po ZRev-2 in ZGD-1 je Inštitut odgovoren za pripravo in sprejem Slovenskih računovodskih standardov. Ker je vzpostavljanje strokovnih standardov obsežen in zahteven projekt, je treba izpostaviti vprašanje financiranja strokovne priprave SRS-jev. Do sedaj je Inštitut vse projekte priprave in dopolnitve standardov financiral z lastnimi sredstvi. Enako velja tudi za sprejem in prevod drugih standardov in pravil stroke.

Ne glede na spremembe ZRev-2 zakonske spremembe ne bodo pomembno vplivale na poslovanje Inštituta v letu 2020. Cilj njegovega delovanja je utrditi položaj vodilne strokovne organizacije na področjih, ki jih pokriva.

Inštitut ostaja ne glede na spremembe ZRev-2 neodvisna in visoko strokovna institucija, ki sledi smernicam razvoja strok, ki jih zastopa.

Ljubljana, 10. aprila 2019

Podpredsednica Sveta
Slovenskega inštituta za revizijo

Vesna Milanovič